

16 juni 2022 – De Rosa Luxemburg Stichting bracht zopas een brochure uit over de militariseringsplannen van de Europese Unie. Deze plannen werden goedgekeurd op 25 maart 2022 op een bijeenkomst van de EU-staats- en regeringsleiders, en staan bekend als het 'Strategisch Kompas'. Het is de concrete uitwerking van een tendens die al jaren aan de gang is en waarbij de EU zich wil opstellen als een machtsblok waar rekening moet mee gehouden worden. "We moeten de taal van de macht leren spreken, en onszelf beschouwen als wereldspelers van topklasse", zei [Josep Borrell](#), lid van de Europese Commissie verantwoordelijk voor buitenlands beleid en defensie. De toenemende militaire wending van de EU dateert van vóór de Russische inval in Oekraïne, maar kwam hierdoor in een stroomversnelling die de goedkeuring van de plannen vergemakkelijkte. Zo kon de Franse president Macron, dankzij de Russische inval, [slagen in zijn ambitie](#) om tijdens het Frans voorzitterschap van de EU (het eerste halfjaar van 2022) en nog vóór de Franse presidentsverkiezingen het 'Strategisch Kompas' door de lidstaten te laten goedkeuren.

Klikken om down te loaden. PDF, 0,5 MB.

De brochure [A strategic compass for Europe's return to power politics](#) (ook beschikbaar [in het Duits](#)) legt op een kleine 40 bladzijden uit waar dit 'kompas' over gaat. Een eerste hoofdstuk bespreekt de reeks beslissingen en documenten uit het verleden over de toenemende machtsambities van de EU, met het Strategisch Kompas als recentste agenda 'voor de komende vijf à tien jaar'.

Het tweede hoofdstuk behandelt de 'bedreigingsanalyse', een tekst waarover een akkoord bestaat onder de lidstaten. Maar, kijk eens aan, het document, [in grote mate ingevuld door de geheime diensten](#), is [geheim](#), en ook niet beschikbaar voor parlementen. Dat moest ook de Duitse Bundestag ervaren, die haar lovenswaardige traditie van de bespreking van Europese initiatieven daardoor gefnuikt zag. Het Strategisch Kompas blijft qua 'bedreigingsanalyse' dan ook op de vlakte met vage aanduidingen zoals "veelzijdige bedreigingen" gaande van "terrorisme, gewelddadig extremisme en georganiseerde misdaad" tot en met "hybride conflicten, verspreiding van wapens en onregelmatige migratie". De EU voelt zich blijkbaar van alle zijden bedreigd en "moet bijgevolg dringend meer verantwoordelijkheid opnemen voor haar eigen veiligheid, zowel in haar omgeving en daarbuiten [!]."

Het gaat vervolgens over zo een 60 concrete plannen voor de volgende jaren. Zo is er het voornemen van een *Rapid Deployment Capability* van 5000 man, die vlug moet ingezet kunnen worden waar de EU het nodig vindt. In het verleden botste dit voornemen op de eis dat de inzet van een dergelijke troepenmacht door een unanieme beslissing van de lidstaten moet bekrachtigd worden, waardoor het nooit zo ver kwam. Daar wil men een mouw aanpassen. Enerzijds kan men de oude truc toepassen dat het initiatief uitgaat niet van de EU, maar van een 'coalition of the willing' van een aantal lidstaten, die dan niet onderworpen zijn aan de EU-verdragen. Maar om ook financiering uit het EU budget mogelijk te maken denkt men eraan om de unanimititeitsvereiste te vervangen door een zwakkere regel, waarbij lidstaten zich kunnen 'constructief onthouden'.

De plannen hebben het ook over de ondersteuning van de Europese wapenindustrie, die 'competitiever' moet worden. Het zal niemand verbazen [dat de wapenlobby hierin een beslissende inbreng had](#).

In hoofdstuk IV van de brochure wordt nagegaan hoe de EU haar 'strategische autonomie' ziet in verhouding tot haar verknochting aan de NATO. Met wat hierover in het 'Kompas' gezegd wordt kan het nog alle kanten uit. De Oost-Europese landen hebben een zeer sterke band met Washington en haar controle van de NATO, terwijl in Frankrijk wordt gedroomd van een autonoom Europees machtsblok, voor zover natuurlijk Parijs daar een grote hand in heeft.

In een afsluitende beschouwing worden de 'gemiste kansen' vermeld, en worden de doelstellingen van het Strategisch Kompas gecontrasteerd met de zogezegde Europese waarden'. In het Kompas zoekt men inderdaad tevergeefs naar initiatieven rond ontwapening, non-proliferatie of bewapeningscontrole. Het kompas wijst richting bewapening.

De brochure werd opgesteld door Jürgen Wagner, politiek wetenschapper en historicus, medewerker van het Tübingse Informatiecentrum voor militarisering ([IMI](#)). Warm aanbevolen voor wie het grote gat wil dichten dat door onze media over deze essentiële evoluties wordt nagelaten. We herinneren ook aan de brochure [A militarised Union](#) die een jaar geleden verscheen en het algemene kader schetst van de Europese militarisering.(hm)

Dit delen:

Facebook

Twitter